

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONEA în Brașov și a următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emmerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloană 8 or. — Publicări mai dese după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o sariă 10 or. sau 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de *Dumneică* 2 fl. pe an.
Pentru România și strălăutate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de *Dumneică* 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea. Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 banl. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 189.

Brașov, Vineri 25 August (7 Septembrie).

1900.

Declarația guvernului bulgar.

Declarația, ce a făcut-o ministrul de externe bulgar ad interim, Nacevicî, reprezentantului român din Sofia, este viu discutată de presa din București. Unele diare au crezut, că e vorba de o notă, ce a adresat-o amintitul ministru guvernului român, promițându-i, că guvernul bulgar va urmări pe membrii comitetului secret și numai pe baza ordonanței judelei de instrucțiune din București. Nu este însă așa. Nacevicî a făcut numai o declarație verbală, însă formală, în acest sens, agentului diplomatic al României Mișu. Printr'asta nu-și pierde nimic din importanța sa declarațiunea guvernului bulgar și de aceea ea este privită în București ca un pas, prin care se introduce o nouă fază în conflictul româno-bulgar.

Așa se prezintă lucrul după toate cele premerse. Din declarația această ultimă rezultă, că guvernul din Sofia vră să facă o corectură în atitudinea sa de până acum și s'a decis a ține seamă de justele reclamațiuni ale guvernului român — ceea-ce trebuia să o facă încă dela început.

Firesce, că hotărîrea această n'a putut să facă decât cea mai bună impresiune în București. În fața celor ce se petrec însă în Bulgaria, — unde spiritele sunt mult ațitate contra României și unde dispoziția belicōsă este nutrită încă și prin activitatea, ce o desfășură autoritățile bulgare în pregătirile militare dela graniță, armarea fortărețelor etc. — e tot așa de natural, ca Românii să flă îngrijați, că guvernul principatului vecin nu-și va pute ține promisiunea de-a urmări pe asasinii, cari fac parte din comitetul macedo-bulgar. Ba unii își exprimă chiar neîncrederea în promisiunile celor din Sofia.

Cu toate acestea este învederat, că în fața categorice declarațiuni a lui Nacevicî guvernul român nu pōte

să manifeste nici o îndoială în seriozitatea și sinceritatea ei, pe câtă vreme nu se va convinge despre contrarul.

În cercurile guvernului român se exprimă dăr satisfacția, că bărbații de stat bulgari au revenit la sentimente mai bune și se dă expresiune și firmei așteptării, că măsurile, ce le va lua guvernul bulgar de aici încolo vor dovedi sincera sa intențiune de ași implini promisiunea cu lealitate.

Din momentul când se va întempla această totă cestiunea, care a dat naștere conflictului, va fi transpusă pe terenul judiciar, pe care a îndrumat-o din capul locului guvernul român.

Să-i vedem dăr la lucru pe Nacevicî și soții. Ori cât de mult ar fi dorit ei să ia în scut pe cei din comitetul macedonean în contra gravei acușățiuni de complicitate la asasinatle săvârșite pe teritoriul român, au trebuit în cele din urmă să se convingă, că cu România nu se pot juca de-a baba ōrba.

Disolvarea „Reichsrath”-ului. „N. W. T.” anunță, pe basă de informațiuni sigure, că împăratul a autorizat guvernul să disolve „Reichsrath”-ul. Foile cehice se bucură de decisiunea monarhului în forma această și o salută ca pe un triumf al obstrucțiunei. „Narodni Listy” accentuează, că nici disolvarea și nouele alegeri eventuale nu vor face ordine în Austria. Guvernul centralist, dīce, nici-odată nu va ajunge la nimic față cu Cehii. Cehii — continuă „N. L.” — tot-déuna vor intra în parlament, dăr de atâtea ori ei vor ridica piedeci nouă înaintea politice centraliste.

A produs surprindere, că diarul berlines „Kreuzzeitung”, care până mai ieri alaltaeri era considerat ca organ inspirat de guvernul austriac, dīce în legătură cu scirile despre disolvarea „Reichsrath”-ului, că în Austria numai cu absolutism se mai pōte guverna. Cuvintele fōiei germane sunt mult cōmentate în cercurile politice.

Un consiliu comun de miniștri s'a ținut alaltaeri în Viena, la care a presidat însuși Majestatea Sa. Au luat parte: contele Goluchowski, Rem. Kallay, Dr. Koerber și Coloman Szell.

Ērăși nouele alegeri. Oficiōsa „Pol. Ert.” ține să comunice, că „după cum se crede” în cercurile politice „bine informate”, nouele alegeri pentru camera nu se vor face înainte de Maii anul viitor. Comunicarea destul de evasivă, are aerul de a fi o desmințire față cu faimele, ce dīlnic se colporteză prin presa maghiară de toate nuanțele, că în toamnă această se vor face alegeri dietale generale.

Mijloc de a-se spori Maghiarii. D-l Coloman Szell, ca ministru de interne, a dat — în înțelegere cu ministrul de justițiă — o ordonanță de tot zaraghiōsă, cu ajutorul căreia se va spori pe viitor spuză „nația alcătuitōre de stat”. Anume, ministrul ordonă autorităților, ca în toate acele casuri, când după scrutări seriose nu s'ar puté stabili numele mamei copilului, care nu-i născut din căsătoriă, în matriculă să i-se dea copilului nume cu accent unguresc, pe care-l vor alege cei mai deaprobe ai nou născutului. La alegerea numelui însă trebuie îngrijit, ca el (numele) să nu vină în conflict cu regulile privitōre la maghiarisarea numelor. — Brava, d-le ministru! Geniala descoperire o să-ți facă numele nemuritor înaintea șovinistilor colțați.

Scrisōrea Țarului.

Ētă scrisōrea Țarului, pe care ambasadorul rusesc principele Urusov a imănat-o dīlele aceste președintelui Loubet cu ocazia remiterii ordinului „St. Andreiū”.

„Domnule președinte! Prea iubite și mare amice! Sentimentele, ce le nutresc față de D-ta și legăturile acelei prietiniții intime, ce unesc Franța și Rusia, a deșteptat în mine dorința de a-Ți da ordinul împărateesc „St. Andreiū”, însemnele căruia Ți-se vor preda de-odată cu scrisōrea această.

„Este pentru mine estraordinar de plăcut, că pot să-Ți arăt dovada stimei adēnc,

ce-Ți port, într'un timp, când deplina concordiă între Franța și Rusia, pōte mai mult ca ori când să-și eseroite întuirea ei binefăcētōre nu numai asupra intereselor ei nemijloците, ci și asupra sūșinerii păcii universale, care de-opotrivă ne zace la inimă. Urmăresc cu viu interes succesul strălucitei esposiții, de care Franța ou drept pōte fi mândră și pōte n'ar fi de lipsă să-mi exprim sincerul regret, ce-l simțim eu și împărătēsa, că în momentul acesta nu putem visita Parisul. De din depărtare ca și din apropiere participând la tot, ce privesc Franța, salutăm cu cea mai mare bucuriă tot ce pōte fi spre gloria și binele Francei.”

Scrisōrea Țarului a făout impresiă neșpus de favorabilă în Paris. Tōtă presa o salută ca pe un act de importanță politică „Gaulois” dīce, că pe urma acestei scrisori alianța dintre Franța și Rusia este mai tare și mai intimă, ca ori când altă-dată și fiecare Francez trebuie să se bucore de această.

Instrucțiua complotului bulgar.

Diarele de dincolo comunică, că Marți s'era au fost aduși din nou la cabinetul de instrucțiă Trifanoff și Nicole Bogdanoff.

Trifanoff să fi mărturisit, că tot în dīua de 10 Decemvrie 1899, când Saratoff a hotărīt asasinarea Regelui Carol, a hotărīt și asasinarea regelui Serbiei. Această hotărīre a fost luată, pentru-că după părerea lui Saratoff, România și Serbia sunt aliate, pentru-ca atunci când Bulgarii ar năvăli în Macedonia, armatele române și s'erbeseși să intre în Bulgaria. Prin asasinarea celor doi regi, confusiunea se va nasce în cele două state, credea Saratoff, și astfel Bulgarii vor puté năvăli fără tēmă în Macedonia. Acela, care trebuia să omōre pe regele Serbiei, era tot Bosneacoff, în care Saratoff avea mare încredere.

Scrisōrea adresată cătră Bogdanoff, în care spune: „Nu uitați marea vōstră datoriă. Scopul înalt se apropie!” e în legătură cu aceste două crime proiectate.

Marți, judecătōrul de instrucțiă Florescu, a primit un denunț, cum-că în strada Libertății 13 se află un Bulgar, care posedă nisce acte și fotografii de-o mare im-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(3)

Antropomorfism și antiantropomorfism în limba română.

(Urmare.)

Ētă câte-va exemple caracteristice din limba ungerescă, ca cea mai cunoscută din limbile aglutinative, cari tōte vor dovedi până la evidență identitatea sufixelor, adverbelor etc. cu numirile corespundētōre ale membrilor corpului omenesc.

De-asupra, în sus se dīce unguresc *főnt, föl*, cari ambele sunt variațiuni ale substantivului *fő* (cap). *Mellet* (lângă) e format din substantivul *mell* (piept). *Hátul* (înapoi, îndērēt) e derivat din substantivul *hát* (spate), întocmai precum dīcem și noi d. e. *la spatele* muntelui. *Között* (între), *közél* (aprobe) sunt formațiuni din substantivul *köz* (trunchiū, mijloc). Sufixul *be* (în) nu e decât substantivul *bél* (partea interioră a corpului, intestine). Sufixul *hoz* (la,

spre), precum dovedesc limbile înrudite cu cea maghiară, ca d. e. cea finică, nu însemnăză decât *călcăiū*, întocmai precum să dīce și nemțesce *auf den Fersen*, latinesce *in calce*, ér romănesce *în călcăie* în frasa: a sta tot în *călcăiele* cuiva, s'eu în *urmele* cuiva, așadēră a se ține scaiū de cineva.

Dintre localismele mai evidente ale limbei ungeresci, așadēră acelea, la cari substantivul să întrebunțeză încă nealterat, amintesc numai usul metaforic al substantivului *derék* (mijloc, taliă). Așa se dīce d. e. a *nyár derekán*, în mijlocul verii, s'eu precum să dīce romănesce: în toiul, în *dricul* verii. *Dric* în frasa romănescă e identic cu *derék* și ca formă și ca sens. Cuvēntul în sensul acesta se și audé numai în părțile unde Românii au trăit în contact cu Ungurii (Transilvania și Moldova.) Să se compare și ceh. *drík*, trunchiū, slovac. *drék*, din cari Miklosich, Elem. slav în l. magh. 25, voescse să deducă pe ungerescul *derék*.

Dric în sensul acesta (să se mai compare în *dricul* iarmarocului, în *dricul* sece-

rișului) trebuie despărțit de *dric* în sens de *lemn*, ce servește de suport unei căruțe, unui tun (grindeiul tunului) ca d. e. căruțā pe *dricuri*, deōrece în sensul acesta cuvēntul e de origine turcescă, *direk* prăjină, stēlp, bērnă, lemn. *Dric* se mai numesc în Muntenia și carul mortuar.

Această succesivă degenerare a antropomorfismelor și formală reducere a lor la rolul unor simple sufixe s'eu prepozițiuni, e datorită unui proces limbistic cunoscut astădī în de obște sub numele de *isolare*: cuvēntul izolându-se încetul cu încetul de grupa formelor, căreia îi aparținea, cu timpul ajunge să îmbrace altă formă și pe calea această perđându-și independența ca element de sine stătător, e redus la o nouă funcțiune de subordinațiune.¹⁾

Intre limbile moderne flecsionare, mai ales limbile romanice sunt acelea, cari presentă în evoluțiunea lor un număr relativ destul de bogat de asemenea antro-

pomorfisme reduse prin isolare la rolul unor simple prepozițiuni.

Ētă câteva exemple: din lat. *latus* (lature, parte) a rezultat în vechia francesă prep. *lez* (la, lângă), ér în provensala *latz* (ađi obvine numai în numiri de localități, ca d. e. în *Plessis-les-Tours*). Forma veche francesă *en coste*, lângă, precum și prov. *costa*, de asemenea se reduc la lat. *costa*.

La același rol vedem reduse în limba spaniolă antropomorfismele cap și frunte: vechiu spaniol *cabo*, nou span. *cabe*, la, lângă (i. e. în capēt); *frente*, față, în față, ca d. e. frente la iglesia, înaintea în fața bisericeii.²⁾ Tot funcțiune de prepozițiune are în limba spaniolă și *hacia* din lat. *facies*³⁾, compară romănesce față, în față.

Antropomorfismul *ad pedem*, la picior, înlocuesce în dialectele nordice ale Italiei, precum și în portugesea prepozițiunea *apud* (la). Aceeași funcțiune o are

²⁾ W. Meyer Lübke, Gram. d. rom. Sprachen, III B: Syntax, Leipzig, 1899, pag. 154.

³⁾ W. Meyer, Lübke. op. cit. pg. 458.

¹⁾ Să se vadă în detaiū capitulul despre izolare și consecințele sale la H. Paul, op. cit.

portanță. La orele 3 p. m. d-l Florescu a descins în numita stradă, la Bulgarul Petou Alexeff. Într'adevăr, nu după multă căutare s'au găsit ascunse *nisec fotografi ale fortului dela Chitila*. Intrebat de rostul lor, Petou Alexeff a spus, că le are dela un ofițer român. Alexeff pretinde, că ar fi lărat ca antreprenor la fortul dela Chitila.

S'a mai găsit acasă la Alexeff și un revolver. În scrisoarea-dennunț primită de d-l Florescu, se spune, că cu acest revolver Alexeff trebuia să omore chiar pe d-l Florescu. Alexeff tăgăduiește acest lucru. El a fost arestat. Astăzi va fi dus la cabinetul de instrucție.

*

Inoă un cas a probat — scrie „Timp” și „Const.” — că în oestiuul de acușății trebuie să fie cine-va foarte circumspect. Într'adevăr, relațiunile număröse, ce un ofițer din armata noastră, de origine bulgară, avea cu rudele sale din Bulgaria, și ore-cari coincidențe displăcute în demersurile acestui ofițer, au putut motiva perchișia esecutată de autoritatea militară judiciară.

După rezultatul acestei perchișii însă, se pöte prevedé, că nu se vor găsi dovezi de culpabilitate. Totuși s'a dat din oficiu acestui ofițer, un concediu de 30 zile, ordonându-i-se ca în acest interval să aducă dovada, că este de naționalitate română și că n'a obținut intrarea sa în armata română, ascundându-și naționalitatea, ceea-ce ar fi contra legilor.

*

În orașul Giurgiu a fost arestat un Bulgar, venit de vre-o două-zile, Nicolae Bogdanovici. Asupra lui s'au găsit număröse hârtii, acte și notițe. Într'un caet, pe care-l avea acest Bulgar, s'a găsit un fel de memoriu scris în bulgărește, ér pe scörta din față, pe partea internă a acestei scörte, este lipită o ilustrație tăiată dintr'o gazetă. Această ilustrație, represintă asasinarea regelui Italiei, Bulgarul arestat nu voese să spuie de unde vine și pe unde a fost prin țără. El a fost dus în Capitală, unde va fi cercetat din nou.

*

„Universul” anunță, că s'ar puté ca Trifanoff, implicat în omorul lui Fitowsky, să fiă grațiat după condamnare, în vederea spontaneității, cu care a făcut mărturisiri.

Confratele nostru — d-ice „Const.” — comite o eröre. Spontaneitatea mărturisirilor pöte fi un motiv de ușurare a pedepsei din partea judecătorului, prin urmare din partea juriului. Nu pöte fi vorba de grațiere. Ar fi și o copilarie de-a prejudeca intențiunile Corönei, când nicî judecata nu s'a făcut încă.

Puterile și propunerea Rusiei.

Până aci nu sesoie, decât puterile interesate au decis ori nu în afacerea propunerii rusescoi. Fapt este însă, că cele mai

multe guverne consideră propunerea Rusiei drept cel mai păgubitor pas pentru interesele lor și printré argumentele, ce se aduc contra, figuréză mai ales téma, că Chinesii vor vedé în retragerea trupelor din Peking o lașitate și vor începe érași mișcările în potriiva streinilor.

Este interesant, că *America*, — prima putere, care a fost informată de propunerea Rusiei și care s'a și declarat gata a-o primi, — încă împärtășesce temerea acésta. După sciri telegrafice din Washington, guvernul Statelor Unite numai sub anumite condițiuni s'ar determina să aprobe proiectul Rusiei. Ba o telegramă semioficiösă din Washington anunță chiar, că guvernul american și-a schimbat părerea și speră că în urma evenimentelor ultime din Peking, *Rusia va ceda dorinței generale și va renunța la intențiunile ei*.

Dér nu se scie până acum nicî despre decisiunea, ce a luat'o *Francia*. Guvernul frances n'a trimis până eri răspunsul său la Petersburg, însă din însuflețirea, ce a produs'o la Paris autograful Țarului adresat președintelui Loubet, s'ar puté conchide, că *Francia va rămâne credinciosă aliatei sale și va primi necondiționat propunerea Rusiei*.

În *Berlin* spiritele sunt förte măhnite. O telegramă cu data de 4 l. c. spune, că puterile, în primul rând *Germania*, nu vor da curénd un răspuns Rusiei. Guvernele vor întreba mai întâiu pe ambasadorii din Peking, decât e de dorit o evacuare din punctul de vedere al susținerii ordinii? *Germania* însă n'o pöte face acésta, fiind-că n'are în Peking reprezentant, dér nu va face pasul acesta nicî din cauză, că ea nu-și va retrage trupele din Peking.

După *Germania* *Anglia* face tot posibilul spre zădărnicierea planului rusesco. *Presa* londoneșă atacă violent pe *Rusia*, ba guvernamentalul „*Standard*” face propunerea, ca *Germania* și *Anglia* să se unescă în contra notei rusescoi.

SCRIRILE ZILEI.

— 24 August v.

Regina României, despärtându-se de Regele Carol la Viena, în séra de 28 August a continuat drumul spre Neuwied. Principele de Wied, fratele M. S. Reginei, se afla pe peron la intrarea trenului în gara dela Neuwied, ér în sala de așteptare se găseau autoritățile și număröse persoane de distincțiune. *Musica* militară, la aparițiunea Reginei, a intonat imnul regal român, apoi a defilat societățile și școalele cu drapelele în frunte. Regina era vedit emoționată de frumoșă primire, ce i-s'a făcut. Dela Neuwied, Regina a făcut cu trăsura drumul până la Segenhaus, castel situat de o óră de Neuwied, unde e reședința de vară a mumei sale.

impede (în loc de): venet. empé, triest. impén, friaul impin, tirol. empe, eng. impe⁴).

Să se mai compare obw, *caud*, după (i. e. în capét) din lat. caput (M. Lübke, op. ct. pg. 466.)

Graiul nostru poporal încă dispune de unele antropomorfisme, cari după-ce li-s'a spălăcit apröpe total sensul metaforic — deși forma li-a rămas nealterată, — au decădut la rolul unor simple prepozițiuni séu adverbe. Esemple caracteristice în punctul acesta avem în următoarele antropomorfisme: *în frunte*, avénd sensul de înainte, d. e. a sta în frunte, în loc de a sta înainte; *în cödă* cu sensul de îndérét, înapoi, d. e. a sta în cödă, în loc de a sta înapoi; *dela spate, din spate* (dinapoi), *din cöste* (din laturî, de-a curmezișul) d. e. a veni dela spate, a ataca oștirea dela spate séu din cöste.

Sinonim cu „din cöste” e în sensul acesta *din laturî* (lat. latus), ca d. e. a ataca oștirea din laturî. În *laturî* e sinonim cu înapoi, încolo d. e. a se da în laturî.

⁴) W. M. Lübke, op. ct. pg. 465.

Să se compare expresiunile coröspunđötöre latine: *a tergo* (din dos, dela spate), *a lateribus* (din cöste, din laturî), *a fronte* (în, séu din față, în frunte), *a dextra, a sinistra* (sc. manu), din drépta, din stânga, recte dela mâna dréptă séu stângă: *a tergo*, *a fronte*, *a lateribus tenebitur*, Cic. Phil. 3, 13, 32.

E interesantă în privința acésta funcțiunea antropomorfismului *față*:

1) *față*, în sens de present: eram și eu *față* la acele întâmplări.

2) *față*, cu sensul de înainte: frații mei rămăseră în mirare, vëđându-se *față* cu noi.

3) *față de*, cu sensul: înainte, în comparațiune cu: *față de* tine toți ceilalți sunt neputincioși.

4) *în față, din față*: dușmanul sé ivise tocmai *în față* (înainte), séu dușmanul ne-a atacat *în față* séu *din față*.

Interesante sunt ca antropomorfisme tocite și expresiunile: în capite, în dem Kopfe, fejében (ung.), identice ca sens cu prep. pentru (în loc de, în schimbul).

(Va urma.)

NICOLAE SULICĂ.

Măsurî contra ciumei. Consiliul sanitar superior român s'a intrunit la ministerul de interne sub presidența d-lui Dr. Obreja, directorul serviciului sanitar, pentru a lua măsurî contra ciumei. Ședința s'a deschis la orele 8 séra și a durat până tîrziu, noptea. S'a luat mai întâiu în discuție cererea ministrului engles, ca să se reducă termenul carantinei pentru mărfurile cu proveniență din Glasgow, unde după cum se scie, ciuma bubonică bântue cu furie. Consiliul a respins acésta cerere. În urmă s'a discutat asupra noelului măsurî de prevenire contra ciumei. S'a înființat o carantină de 12 zile nu numai pentru mărfurile din Glasgow, dér și pentru tóte mărfurile, cari ar veni din împrejurimile orașului ciumat. Tot-odată s'a însărcinat direcția sanitară a da ordinele cele mai severe în în porturile române ca supravegherea să fiă făcută cu cea mai mare rigurositate.

Congresul catolic din Agram s'a ținut zilele acestea sub presiunea contelui Kulmer. Au fost prezenți episcopii Strossmayer, Stadler și episcopul dalmato-slavon. După vorbirea de deschidere a presidentului, a ținut o cuvântare metropolitul Posilovic, care a condamnat *anarchismul*, acésta bôlă a societății, contra căreia recomandă ca singurul mijloc de cură *religia*. Adunarea a primit mai multe proiecte de resoluțiune, între ele și unul, prin care pretinde *restabilirea liturgiei slave vechi* și a *domniei lumesci a Papei*.

Regina Margareta, în cursul unei trecute, afară de telegrama și scrisorile de condolență primite dela autorități și persoane cunoscute, a mai primit 25 de mii de scrisori dela persoane necunoscute, între cari se află multe dela bărbați și femei din poporul de jos, cari îi adreséză frase simple și förte familiare.

Aniversarea lui Krüger și Steyn. Cu prilejul a 75-a aniversării a președintelui Krüger, la 27 Septembrie, și a 48-a a președintelui Steyn, la 19 ale aceleași luni, comitetul frances pentru independența Burilor va face să se depue în pavilionul Republicii sud-africane, dela Esposiția din Paris, un registru destinat pentru înscăierea acelora, cari să dea o nouă dovadă de simpatie eroicilor șefi ale celor 2 republici bure.

Concert. Ni-se comunică, că d-șorele Elsa și Grete Krumel, bine cunoscutele artiste în pian, fiice ale orașului nostru, vor da în a doua jumătate a unei luni Septembrie un concert în Brașov. De mult nu s'a oferit publicului amator de muzică ocașiunea de a-le apreția prestațiunile escelente într'un propriu concert al lor. Concursul, ce l'au dat în ultimul concert al societății filarmonice, a fost o dovadă despre progresul, ce l'au făcut în timpul din urmă.

Telegrafia fără sîrmă. Domnul Guarini, inventatorul *repetitorului* electric, care receptéză (prinde) depeșele lui Marconi și le transmite mai departe dintr'o localitate într'alta, se află acuma în Belgia unde face încercări. Aparatul său, aședat la anumite distanțe, repetéză depeșă, ce a prins'o de de mai multe-ori și o transmite mai departe și ast-fel aparatul acesta este o completare a aparatului Marconi, care dela o departare óre-care înainte nu mai funcționează. Guarini voese a face experiența în Belgia, punéndu-și aparatul în mai multe orașe transmițénd acestora în același timp dela Bruxella una și aceeași scire.

Ciuma în Glasgow. În urma ivirii ciumei la Glasgow, ministrul austriac de comeroi a ordonat esaminarea medicală a persónelor și mărfurilor, cari vin din acel oraș. O telegramă din Auvvers anunță, că s'a orénduit o carantină de 24 óre a corăbiilor, cari vin din Glasgow la Greenock. O telegramă oficială, din Londra spune, că ciuma s'a răspândit și în Govan. Eri un oopil, îmbolnăvindu-se de ciumă, a murit. La Glasgow s'au mai ivit alte trei casuri suspecte de ciumă. Buletinul oficial de acolo spune, că numărul casurilor de ciumă din spitalele de acolo este de 12. Sub supraveghere medicală se află 86 persoane.

Complot anarchist în Budapesta. O telegramă din Budapesta anunță, că acolo s'ar fi ținut pe la mijlocul unei trecute o întrunire secretă a anarhiștilor, în care s'a hotărît un atentat contra principelui Ferdinand al Bulgariei. La acésta întrunire au luat parte 50 de anarhiști din Rusia, Italia și Germania. La sfîrșit s'a luat hotărîrea ca o parte dintre ei să mergic în Bulgaria, ér alții în Rusia și Germania. Poliția, care din neglijență a fost avisată prea tîrziu, face acum cercetări, desvöltând cea mai mare activitate.

Punere sub curatelă. „Wiener Zeitung” publică punerea sub curatelă a comandantului militar Geza Matachich-Keglevich pe timpul deținerii sale în penitenciarul din Möllerdorf, numindu-se curator avocatul Dr. Carl Gempferling din Viena. Se scie, că numitul arestant este fostul ofițer de husari contele Motalich-Keglevich, condămnat de consiliul de rășboi pentru escrocheria în relațiunile sale cu prințesa de Coburg.

Doi țigani falsificători de monede au fost arestați Marți séra la cărciumarul Vanghele din Bucuresci. S'au găsit la acești țigani tiparele întrebuintate pentru falsificarea banilor și 140 monede false de câte 5 lei.

Testamentul lui Rothschild. Din Paris se scie, că baronul Adolf Rothschild, care murise nu de mult, a lăsat prin testament mai multe milioane spre scopuri de binefacere. Astfel pentru comunitatea bis. israelită din Neapole a testat 100,000 lire; pentru o școlă israelită tot de-acolo a testat 100,000 lire; pentru înființarea unui spital israelit 50,000 lire. Pentru o școlă israelită în Geneva a lăsat 50,000 franci; pentru sërării din Maina-Frankfurt 100,000 franci; pentru institutule de binefacere din Neapole 100,000 lire; pentru cele din Geneva 50,000 franci; pentru casa sërării din Neapole o rentă de 5000 fr.; pentru institutul orbilor din Frankfurt o asemenea rentă. Afară de acésta, spitalul de oopii din Geneva va căpăta 200,000 fr. și sërării din Geneva 100,000 fr. Familiile muncitorilor sërării din Geneva, cari ajung în miseria în urma decedării oapului lor, vor primi anual 5000 fr. Vila de lângă Geneva a testat'o Rothschild, ca să se înființeze în ea un institut de oculistică, spre care scop i-a asigurat anual o rentă de 80,000 franci.

Luptele din Transvaal.

Pe când foile englese sərbătoresc anectarea Transvaalului și aduc laude mareșalului Roberts, pe atunci din diferitele puncte ale teatrului luptelor din Africa sudică sosesc sciri nouș despre ciocniri sângeröse între Buri și Englesi.

Din *Dodfontein* i-se telegraféză biroului „Reuter”, că generalul Buller a atacat la 2 Septembrie n. pe Burii, cari țineau ocupați munții, ce dominéză Lydenburg. Aici se afla și *Botha cu 2000 de Buri*. El a apêrat vitejesece, ziua întregă, strimtorile. La apropierea cavateriei englese, Burii au început un violent foc de artilerie din 4 tunuri. Englesii ocupară cu artileria călăreță o poziție de luptă la flancul drept, de unde nu s'au mai putut retrage, fiind-că îi surprinsese noptea. Tunurile Burilor n'au încetat focul întregă zi. Telegrama nu dă amănunte, dér tocmai din retăcerea acésta apare, că lui Buller nu i-a mers strălucit.

De altă parte *Roberts* anunță din Belfast, că micî comande de Buri, cari aparțin mai ales armatei lui *Dewett*, desfășură viuă activitate în apropierea Johannesburgului. Uu detașament de cavaleria colonială a înaintat din Zeerust spre Krügersdorp pe un teren, a cărui populațiune este grozav de indispusă contra Englesilor. Detașamentul acesta a pierdut 60 de ómeni.

O telegramă din *Cape-Town* spune: În partea nordică și vestică a Transvaalului *continuu operațiunile belice förte vii*. Colonelul *Plummer* a avut o luptă cu Burii, pe cari i-a respins, luându-le multe arme. În 31 August Burii au încercat să nimicească în-

stalațiunile de apă dela Johannesburg, planul lor însă n'a succes.

Er din Maseru se anunță cu data de 27 August: Comandele lui Pourie, Grobe-lar, Lenner, Massebrock și o trupă de 200 Buri au impresurat Ladybrand-ul. Garnisona engleză a dat foc proviziunilor, ca să nu ajungă în mâinile Burilor, decât orașul va căde. Starea garnisonii e critică, generalul Hunter grăbește spre liberarea ei.

Se vede d'ér și de aici, că aneotarea Transvaalului nu însemnează nici-decât sfârșitul războiului.

Liberarea legațiunilor din Peking.

Diarele din Londra publică următoarea telegramă din Peking, care dă amănunte interesante asupra liberării legațiunilor, la 14 August.

Astă-seră a fost o adevărată sărbătoare în grădinile legațiunei engleze, unde o mână de omeni, vre-o patru-zeci, au dat o strălucită dovadă, că e adevărată devisa: „Omenii, ér nu zidurile, fac o cetate“. Ei au susținut, într'adevăr, timp de cincizeci și șese de zile, lupta cu hordele chineze.

Mai mulți misionari intruniți aprópe de turnul Clopotului întonează imnuri de mulțumire. Focuri de artificii luminează vésduhul, pe când soldați și civili de toate naționalitățile fraternizează.

În timpul acesta, obuzele artileriei aliaților izbucnesc mereu pe coperișele cetății interzise.

Soldații englezi își aședă corturile pe iarba, pe când contingentele americane și ruse aprind focurile bivacului.

Dincolo de orașul tătăresc, un oraș cosmopolit, este în continuă mișcare, în mijlocul ruinelor cartierului întreg. Acolo se ved indieni, Cazaci, diplomați însoțiți de femeile lor, Americanii din Filipine și Francesii veniți din Saigon.

Numai Japoneseii, cari prin partea ce au luat la operațiunii ar merita să fiă în primul rând, sunt absenți.

Reședinții străini se bucură de luxul de a-se pute plimba fără frica glonțelor.

Noii veniți sunt nerăbdători să viziteze locurile, unde s'a petrecut cea eroică apărare.

Baricadele sunt spectacolul cel mai curios al orașului. Peste tot locul se ved ziduri; bastione și lucrări de apărare.

Obuzele au cauzat stricăciuni grave legațiunilor engleză și americană și au distrus aprópe tot restul întregului cartier străin. În timpul primelor trei zile de bombardare au căzut 2800 de proiectile pe acel cartier. Într'o singură zi s'au numărat 400 de obuze și s'a umplut un butoiu cu glonțele adunate în grădinile legațiunilor.

În cea mai mare parte din durata asediului, legațiunea engleză a adăpostit 414 persoane. Ele erau apărute de 314 soldați de infanterie de marină, ajutați de 85 voluntari și 11 civili. 54 soldați de infanterie de marină și marinari au fost uciși. 9 civili, 102 soldați și 2 femei străine au fost rănite.

Primirea, ce le-au făcut cei ce au supraviețuit, a consolată trupele de suferințele ce au îndurat. Intrarea trupelor în capitală n'a avut totuși nimic măreț, căci generalul Gaselee, înconjurat de statul său major, în fruntea unei companii de oipayes, a trebuit să pătrundă în oraș prin gaurile cari trec sub zidurile orașului tătăresc. Când asediații au ridicat baricadele ca să treacă colona de ajutor, a fost o invălmășală generală. Ofițeri, soldați, corespondenți de ziare se înghesuiau ca să intre în legațiune. Asediații înconjurau pe liberatorii lor, stringându-i de mâni și sărutându-i. O bucurie de nedeseris se vedea pe toate fețele.

O oră după liberarea legațiunei britanice de către aliați, generalul Caffee, în fruntea regimentului 14 de infanterie, ajungea în fața zidurilor orașului tătăresc, unde un American l'a informat, spre marea lui mulțumire, că Englezii sosiseră deja. Intrând în legațiune, trupele fură isbite de contrastul ce-l prezentau membrii legațiunei și apărătorii ei. De o parte era sir Claude Macdonald, ras și îmbrăcat în haine de flanelă foarte curate; d. Conut, tot așa de bine îmbrăcat, și în jurul lor mai multe femei pline de viață și zimbătoare, în rochii deschise de vară. De altă parte, soldați abătuți, cu barba neingrijită, cu uniforme rupte, plini de praf și de noroi.

(Va urma.)

Convocare.

Subscriții, din încredințarea colegilor noștri, convocăm pe toți foștii conșcolari, cari au făcut examenul de maturitate la gimnasiul din Blăși în anul 1888, la o întâlnire frățească aici în Blăși pe 18 Septembrie n. 1900.

Reamintind tuturor colegilor noștri devisa drapelului sub care ne-am grupat înainte cu 12 ani, devisa care sună:

„Prin scólă la lumină.
Prin lumină la unire,
Prin unire la țără și mărire“

fi rugăm pe toți, conform legătuirei noastre de atunci, să nu întrelase acest bun prilej de întâlnire pentru a renoi vechile legături de prietenie, a ne da semnă, ce am făcut până acum și a ne înțelege cum am puté, în acest an jubilar, să realizăm măcar o părticică din devisa-program, ce ne-am ales înainte cu 12 ani.

Blăși, 1 Sept. n. 1900.

Juniu Brutu Micu, Dr. Elie Dăianu
ofic. consistorial. profesor.

Dr. G. Iuliu Anca, Corneliu Teaha,
medic. adm. protop.

ULTIME SCIRI.

Viena, 5 Septembrie. Se asigură, că foia oficială va publica încurând decretul de disolvarea „Reichsrath“-ului. În partea neoficială se vor publica și motivele disolvării, precum programul cu care va păși guvernul înaintea camerei viitoare. O fôia cehică dăce, că noiele alegeri se vor face deja în Decembrie.

Bruxella, 5 Septembrie. După o telegramă din Bruxella, curtea împărătesei chineze va rămâne în Șingan până când trupele internaționale nu vor fi eșit din Peking.

Londra, 5 Septembrie. Lui „Standard“ i-se anunță din Washington, că acolo se exprimă pe față părerea, că Li-Hung-Ciang a promis Rusiei întreaga Manduriă, decât va garanta condiții de pace favorabile.

NECROLOG. Aloisia Pap n. Rednic, veduva fostului vicar episcopesc român al Maramureșului, Ioan Pop, a răposat în 2 Sept. n. o. după un morb îndelungat în etate de 56 ani. S'a înmormântat în 4 Septembrie în Vad. O jălesc întristații: Aloisia Pap măr. Rednic, Dr. Ioan Coriolan Pap, Cornelia Pap ca fice și fiu; St. Rednic, Aurelia Cosma, ca ginere și noră, împreună cu număróse alte rudeni între cari vedem și pe zelosul preot și protopop d-l Daniil Napoianu din Batiz Vașvari, din comit Sătmăruului.

— Matilda Vlăduțiu (după un morb greu a răposat în 3 Sept. în etate de 20 ani în Fizeșul Gherlei. O jălesc întristații părinți Teofil Vlăduțiu și soția Ana nasc. Bochiș cu rudeniile.

Fia-le țărina ușoră!

Literatură.

Din „Istoria legii nouă“, valorósa scriere a d-lui canonic din Blăși Dr. Victor Semigelski, au apărut în Tipografia Seminarului arhidieceșan din Blăși ambele tomuri. Tomul I tractează Tineretele lui Isus și Isus ca profet. Partea întâi începe cu „Dilele lui Irod“, apoi „originea, pruncia și logodirea Mariei“, „Prevestirea născerei înainte mergătorului“, „Buna vestire“, „Născerea înainte mergătorului“ etc. etc. — În partea a doua se află următoarele capitole principale: „Dela începutul activității publice a lui Isus până la sărbătórea cea dintâi a Pascilor“, „Dela cea dintâi până la a doua sărbătórea a Pascilor“, „Dela a doua până la a treia sărbătórea a Pascilor“, „Dela a treia până la a patra sărbătórea a Pascilor“. — Tomul II e împărțit în următoarele 6 părți: „Cina cea de Taină“, „Testamentul lui Mesia“, „Getsemani“, „Osândirea lui Isus“, „Calea Crucii“ și „Golgotha“, fiind fie-care parte împărțită în numeroși paragrafi. Opul are format mare; tomul I conține 400 pag. și costă 2 fl. (pentru România 4 lei 40 b.), ér tom II 320 pag. și costă 1 fl. 70 cr. (porto câte 10 cr. de fie-care tom; e recomandabil a se adauge încă 10 cr. pentru recomandare.) Acest op, bine scris, într'o limbă plăcută și ușoră, este o adevărată podóbă pentru literatura noastră bisericească și e de valóre nepetuítă nu numai pentru cler, ci pentru toți bărbații iubitori de sciință și pe lângă aceea, mai e și foarte eftim în asemănare cu mărimea. — Se póte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“, Brașov.

DIVERSE.

Regina singuratică. Corespondentul din Amsterdam schițeză în „Daily Mail“ o siluetă interesantă a tinerei regine Wilhelmina de Olanda. El o numește „Regina singuratică“, căci copilăria singuratică, ce o petrecuse a imprimat finței ei și frumseții sale juvenile un caracter atragător. Locuitorii din Amsterdam vorbeso mult de „gentila lor regină“ și multe povești despre ea derivă din anii copilăriei sale. Regina Wilhelmina n'a avut nici-odată o damă de companie și chiar acum ea este avisată numai la societatea mamei sale. Singurele rudeni sunt prințul și printesa de Wied, cari odată pe an petrec una séu două săptămâni în Haga, când este mare recepțiune séu bal, și prințul de Waldeck-Pyrmont, care vine în Olanda cu soția, însă mai rar. Se mai istorisește, că unicele óre în adevăr plăcute, au fost acele ce le-a petrecut regina Wilhelmina la un bal al curții, care s'a dat acum doi ani, când tinerul ei unchiu vizită curtea. Atunci dansa regina nu numai cadriluri — la care trebuia să se mărginească de obicei — ci ea valsa cu sprintenul prinț până când i-se strimba și coróna pe cap. Acesta însă, este o cestiune de discuția în Olanda. Natural, că despre această mică aventură de bal se vorbi fórté mult și ea dădu motiv la diferite interpretări. Unii susțin, că acest incident s'ar fi întâmplat de fapt, încât în focul valsării ei, coróna i-s'a desprins și ar fi căzut și desaprobată pe regină pentru mancu ei de demnitate. Alții combat veracitatea acestui episod, îl desmint în general. Adevérul este însă, că regina a valsat cu pofta séu plăcerea unei tinere fete. Cu această ocazie desprindându-i-se un ac de pěr, agrafa de diamante, ce-i ținea coróna, îi alunecă pe spate, așa că un zulf al părului ei scurt și brun se desfăcu la ceafă. O damă dela curte, cu iuțela fulgerului aduse totul éráși în ordinea cerută de etichetă.

Olandeseii însă, mult timp nu-se putură liniști despre cazul, că tineră lor regină, în etatea ei de 18 ani, a vrut și ea odată să fiă veselă. Viața retrasă lângă mama ei i-a desvoltat prea de timpuriu partea seriósa a firei sale, încât cu drept i-se póte dăce, „ea nu se jócă nici-odată, ea lucréză totdeuna“.

De mult însă, înainte de a deveni regină, ea și-a depus jucăriile din copilărie într'un mic mușeu privat. Încă de pe atunci fú ea așa de metodică și practică, încât își aranja tóte păpușele după numele lor, ale donatorilor și după datele când le-a primit. Wilhelmina avea și o păpușe șglobeie, care nu vrea de loc să stea drept, cu tóta răbdarea cu care o aședă și cu tóta giugulirea séu ocară ce-i da, ea tot nu sta drept, așa că în cele din urmă regéseca ei stăpână îi dăce odată: „tu păpușă réu crescută, ia séma, că decât nu te porți bine, te fac regină și atunci nu mai ai cu cine te juca.“

Tinera regină găsește mângăere pentru singurătatea ei, în grijile dălnice ale domniei. Ea este regină și nu împărtesce cu nimeni puterea. Dălnic și cu zel se ocupă cu afacerile, ce i-le presintă miniștri și cu ale curții. Bancheturile oficiale și audiențele sunt pentru ea cele mai plicticóse îndatoriri. În timpul „Saisonului“ ea trebuie să dea aceeași atențiune fie-căreia dintre cele 400 séu 500 de persoane ale curții sale. Aceste curtoasii și deosebiri de rang ea le observă cu esactitate și întreținerea cu cel din urmă diplomat séu cu soția sa, sunt calculate cu precisiune.

Olandeseii doresc din inimă căsătoria reginei lor. Când, acum doi ani, după încoronarea ei, un ministru-i vorbi despre căsătoria, ea răspunse: Încă doi ani nu void să aud de nunta mea, mie îmi trebuie acest timp de libertate“. Deórece la 31 August, a 20 di a născerei sale, a espirat acest termen, mulți Olandesei sus puși s'ashtëptă, că la finele acestei luni va urma un anunț de înalt interes, cu tóte, că ei nu pot indica mai aprópe pe candidatul căsătoriei așteptate.

„Filantropia Regelui Umberto o descrie colonelul Domenico Carliato în modul următor: Regele își reținea în fie-care lună 150.000 lire (lei) din veniturile sale despre a căror întrebuintare nu se putea afla nimic din socotelile administrațiunei private a casei regale; aceste economii le întrebuintă numai pentru binefaceri secrete, cari se distribuiau mai cu semnă acelor familii, cari au jertfit avere și sânge pentru recunóscerea Italiei. Eu, dăce colonelul, eram esecutorul marinosității sale... Și când îi comunicam, că i-am îndeplinit dorința, tot-déuna îmi dăcea: „curiosii să nu afle, ce fac eu“. Sumele ce le dăruia, erau de tot însemate; ele treceau adesea peste 50.000 lire d'odată, și aceste sume mi-le aducea lacheul séu Machi acasă (fără chitanță) și în secret, și când lipseam de acasă, avea ordin a le lăsa soției mele. Numai o singură dată într'o cestiune urgentă, trimise el pe directorul general al casei regale, Lambarini, cu 41.000 lire la mine; și eu dădău chitanța următoare: „Declar, că am primit dela directorul Lambarini 41.000 lire pentru scopuri cunoscute“. Acesta s'a întâmplat în ziua când regele părăsi Roma pentru a asista la desvélirea monumentului ridicat lui Victor Emanuel.

Pe cine invidieză domnitórii?

O principesă engleză a întrebat nu de mult pe toți domnitórii europeni și pe principii casei domnitóre engleze, pe cine invidieză? Principele de Wales a răspuns: Invidiez pe acel om, care póte fi puțin bolnav, fără ca să nu bájbaie în țera întrégă vestea: Majestatea Sa s'a bolnavit. Invidiez mai departe pe acel om, care póte prândi, fără ca tóta lumea să dăce de el: Majestatea a mâncat cu mare poftă. Invidiez pe acel om, care póte merge la curse de oai, fără ca să se dăce de el: Majestatea Sa a făcut un nou rămășag. C'un cuvânt, invidiez pe tot omul, care póte fi numai pentru sine și pentru familia sa și a cărui viață și fapte nu sunt urmărite de tóta lumea.

Prințul de York, iratele mai mic al moștenitorului de tron engles, a răspuns: Invidiez pe omul, care póte face ceea ce-i place, fără ca cineva să-i aibă grija. — Principeasa de Wales astfel oftă: Mai mult invidiez, pe femeia, care nu are de a face cu „plăcerile“ poziției de rege și care se póte ocupa numai de afacerile sale. — Principeasa de York dăce: Numai pe un om îl invidiez și acela e — bărbatul meu. — Împératul Germaniei dăce: Numai pe acel om îl invidiez, care nu-și iubesc patria. — Monarchul nostru răspunse: Pe cine invidiez? Pe toți aceia, cari nu sunt domnitóri! — În fine Țarul Rusiei dăce: Invidiez pe toți aceia, cari nu au să póte povara grijilor unui mare imperiu, care nu trebuie să simtă mahnirea unui popor suferitor.

Un omlet uriaș.

Cel mai mare omlet din câte au fost gătite până acum, este omletul pregătit zilele acestea în Tunis. Miliția francesă staționată acolo a fost trimisă în jurul orașului să stărbăcă vrăbiile, cu care ocaziune soldații au dus acasă ca pradă 5000 ouă. La aceste au mai adaus faină și celelalte necesare, ér bucătarul regimentului a pregătit soldaților un omlet uriaș, a cărui diametru era mai mare de doi metri.

Estate matusalemică. Pe pusta Vantely de lângă Bieska în Ungaria a răposat o femeie, care pe vremea ei fusese măritată după Ianos Gergely. Onorabila matronă s'a născut în 1800, va să dăce era de 100 de ani, punctum! Se dăce, că ea până la împlinirea seculului dela născerea sa era în putere, vedea și auđia bine, bolnavă n'a fost decât câte-va zile. — În orașul Papa se găsește moș-Josef Pados, care s'a născut în anul Domnului 1795, va să dăce nu este nici mai tiner, nici mai bătrân, decât de 105 ani și încă cine știe cât va mai trăi. El are un copil, care e de 60 de ani și-i preot în Cadarcut, tot în Ungaria.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Mărcu.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri istorice.

Memorii din 1849-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Povestea unei corone de oțel“, G. Coșbuc. In istoria acesta ni-se arată oglinda vii a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență. Scenele ce se descriu din războiul pentru neatarnare, sunt la culme mișcătoare și însuflețitoare. Cartea e provădută cu numeroase portrete și ilustrațiuni. Preț. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Războiul pentru neatarnae, de George Coșbuc“, o carte nu numai cât se poate de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, der tot-odată și cea mai efitină între cărțile românesce, apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 283 pagine numai 50 cr. (porto 55 cr.)

Istoria lumii, „tălmăcită de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-rului Th. B. Weltar. Partea I și II, fiă-carei parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Zarandul și munții apusenii ai Transilvaniei, descriere de Silvestru Moldovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Români, cari vor să-și cunoscă țera și nēmul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

„Tera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Mureș spre miadă-și valea Mureșului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros aprețiată de intrēga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitezul“, tradițiun, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Retegeanu. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fōrte interesante tradițiuni și istorisirii din tōte părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Romānul in sat și la ôste“. Acesta este ritul unei nouē cârticele, ce d-l Ioan Pop Retegeanu, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea momentului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réth: Laszlo intitulat „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, ácrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura această, presentă și

multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.10
Renta de corone ung. 4%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141. 1/2
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hârtie austr.	97.30
Renta de aur austr.	116.75
Losuri din 1860.	132.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.04
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	686.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	670.—
Napoleondori	19.29
Mărci imperiale	118.15
London vista.	242.02 1/2
Paris vista	96.20
Rente de corone austr. 4%	98.—
Note italiene	90.30

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Septembrie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.06	Vënd.	19.10
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleond'ori. Cump.	19.20	Vënd.	19.28
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	10.71	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

**Casa Nr. 75, Brașovul-vechiu
din Strada Lungă este**

**de vânzare
din mână liberă.**

Informațiuni tot acolo. 1078.1-3.

**In Pensionatul concesionat
KONOPASEK, Brasov**

**se Primesc cu prețuri moderate
elevi atât interne cât și externe
pentru instrucțiune în științe,
muzică, limbă și lucruri de mână.**

Programe se dau gratis.

1078.1-3.

**„Gazeta Transilvaniei“
Cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciureu și
la Eremias Nepoții.**

Nr. 12517—1900.

Publicațiune.

In 14 Septevre 1900 se va ținē în cancelaria orășenescă de forestiere din Brașov (strada Căldărarilor nr. 63, catul al II-lea) o pertractare de ofert privitoare la arēndarea munților de pășunat din Șantul vechiu (în revierul Zizinului) pe 6 event. 12 ani și anume din 1 Ianuarie 1901. Munții de pășunat, cari vor se fie dați în arēndă sunt următorii:

A) Pe teritoriul Satului lung:

a) Zenoaga bratog	de 1228.38 jug. catast.
b) Roșka	2091.54 " "
c) Muntele cailor	827.53 " "
d) Piciorul caprei	1160.30 " "
e) Ciucașul (din aceste să țin 721.26 jug. teritoriul Zizinului)	1001.27 " "

B) Pe teritoriul satului Cernat:

f) Dosul piele și Zenoaga lui Nan	de 1108.94 " "
g) Paltinul	943.13 " "

C) Pe teritoriul Zizinului:

h) Ciucașul (v. s.)	
i) Pétra laptelui	de 478.76 " "
k) Roșița (Piroska)	793.80 " "
l) Șipotul	665.58 " "

Acești munți de pășunat devenind prin o meliorațiune în starea cea mai bună, se pot nu numai pentru pașunirea oilor, ci și a vitelor cornute intrebuița.

Reflectanții se invită, ca ofertele cari au de a fi sigilate, provădute cu un timbru de 1 coronă și cu un vadiu de 10% din suma oferită, tot-deodată declărând că se obligă condițiunilor referitoare la arēndă, fără nici de o indoială, se fiă inmanuate până in 14 Septevre a. c. oficiului orășenesc de forestiere din Brașov.

Condițiunile mai de aprōpe se pot vedē în decursul ôrelor de oficiu, în biroul orășenesc de forestierie din Brașov, precum și la administrațiunea de forestierie din Cernat.

Brașov, in 10 August 1900.

1049,2-2.

Magistratul orășenesc.

TRAGEREA ULTIMĂ
la Loteriei de clasă ungară
incepe în 12 Sept. și durează până în 10 Octob.

30,000 numere cu 9.550.000 câștiguri.
Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos:
1.000,000 (un milion) Corone
Premia 600,000 (șese sute de mii) corone.

Alte câștiguri principale:

400,000	Corone
200,000	"
100,000	"
60,000	"
40,000	"
2 à 30,000	"
3 à 20,000	"
20 à 10,000	"
Câștigul cel mai mic	200 "

Prețul losurilor:
Un los întreg 160 corone, o jumătate 80 corone,
Un sfert 40 " o optime 20 "

și se pot căpeta în marea alegere la
Jacob L. Adler & Fratele
societate de bancă în comandită.
BRAȘOV.

1069,3-5

Nr. 188—1900.

Licitațiune și pertractare de oferte.

Pentru esarândarea agrilor (holdelor) și liveșilor ale orașului Brașov din comunele, cari au aparținut ôre-când Brașovului, Apața, Crizbav, Bran, Zărnești, Tohanul nou și Vlădeni; mai departe a dreptului de pescuit al orașului Brașov in Apața pe timpul dela 1 Novembre 1900 până la 31 Octombrie 1903, precum și livada numită „Fleischer“ în Buzēul mic pe timpul dela 1 Novembre 1900 până la 31 Octombrie 1906, se va ținē în 14 Septevre 1900 la 9 ôre a. m. o licitațiune și pertractare de oferte la oficiul economatului orășenesc din loc.

Acume: se vor esarēnda agrii și liveșile

din Apața	c'un preț de strigare dela	300 corone,
„ Crizbav	„ „ „ „	400 „
„ Bran	„ „ „ „	600 „
„ Zărnești	„ „ „ „	280 „
„ Tohanu-nou	„ „ „ „	400 „
„ Vlădeni	„ „ „ „	280 „
dreptul de pescuit din Apața	„ „ „ „	10 „
și livada „Fleischer“ din Buzēu	„ „ „ „	1600 „

Licitațiunea și condițiunile contractului de esarendare se pot vedē până la ziua sus numită în biroul economatului orășenesc.

Agrii și liveșile din fiă-care sus numitele comune se vor esarenda la olaltă ca o singură grupă și astfel pentru fiă-care grupă sunt a se înainta oferte.

Brașov, in 25 August 1900.

1077,1-2.

Oficiul economatului orășenesc.

A V I S.

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și renoi și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonati să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimar. **Administraț. „Gaz. Trans.“**